

UPPSALA
UNIVERSITET

EDS och kvinnohälsa

Matts Olovsson
Institutionen för kvinnors och barns hälsa
vid Uppsala universitet

Relaterar i första hand till

- Hypermobil EDS, hEDS
och
- HSD (Hypermobile Spectrum Disorders)

➤ Teman

- Menstruation hos de med hEDS/HSD
- Fertilitet hos de med hEDS/HSD
- Graviditet för de med hEDS/HSD
- Barnafödande för de med hEDS/HSD
- Endometrios och hEDS/HSD

➤ Menstruation hos de med hEDS/HSD

- Finns många studier där man visat att kvinnor med hEDS har riklig mensblödning (>80ml/mens)
  - >50% av de med EDS/HSD har en onormalt riklig mensblödning
  - Hormonspiral kan vara en bra behandling, men många andra alternativ finns såklart
- Svår mensvärk hos ca 70%
- Isaacson E, Dowlut-McElroy T. Heavy Menstrual Bleeding in Adolescents with Joint Hypermobility Syndrome/Hypermobility-Type Ehlers-Danlos: A Review. *Pediatr Ann.* 2024 Mar;53(3):e104-e108. PMID: 38466333.
- Kumskova M, et al. Characterization of bleeding symptoms in Ehlers-Danlos syndrome. *J Thromb Haemost.* 2023 Jul;21(7):1824-1830. PMID: 37179130
- Huguelet PS, et al. Use of the Levonorgestrel Intrauterine System to Treat Heavy Menstrual Bleeding in Adolescents and Young Adults with Inherited Bleeding Disorders and Ehlers-Danlos Syndrome. *J Pediatr Adolesc Gynecol.* 2022 Apr;35(2):147-152.e1. PMID: 34775059.
- Pollack B, et al. Female reproductive health impacts of Long COVID and associated illnesses including ME/CFS, POTS, and connective tissue disorders: a literature review. *Front Rehabil Sci.* 2023 Apr 28;4:1122673. PMID: 37234076

➤ Fertilitet hos de med hEDS/HSD

- I en studie sågs att 43% av de som fått barn haft problem att bli gravida
  - Mekanism okänd
- Ökad förekomst av missfall
  - Oklart varför
- Ökad risk för förtidsbörd
  - Livmoderhalsen håller inte emot pga svag bindväv
- Pollack B, et al. Female reproductive health impacts of Long COVID and associated illnesses including ME/CFS, POTS, and connective tissue disorders: a literature review. *Front Rehabil Sci.* 2023 Apr 28;4:1122673. PMID: 37234076
- Hurst BS, et al. Reproductive challenges in women with ehlers-danlos syndrome: survey results from over 1350 respondents from the ehlers-danlos national foundation. *Fertil Steril.* (2012) 98:S112.

➤ Graviditet för de med hEDS/HSD

- Ökad risk för avlossning av moderkakan
  - Sannolikt sämre förankring
- Ökad risk för förtidsbörd
  - Livmoderhalsen håller inte emot pga svag bindväv

➤ Barnafödande för de med hEDS/HSD

- Ökad risk för stor blödning
- Efter barnafödande:
  - Ökad risk för inkontinens
  - Ökad risk för livmoderframfall
- Vid kejsarsnitt eller suturering av bristning bör kirurgen vara medveten om vävnadsskörheten hos personer med hEDS för att kunna säkerställa bästa möjligheter för en bra sårhäkning

➤ Endometriosis & EDS – finns någon koppling?

- Historiskt genom klinisk praktik
- Några studier visar på samband
- Stor påverkan på livskvalitén för båda tillstånden
- Differentialdiagnostik endometriosis vs EDS?
- Optimerad behandling?

➤ Endometriosis & EDS – finns någon koppling?

- Vad visar några äldre studier?
- In 1994, 68 women with EDS answered a survey and it showed an incidence of endometriosis of **15,8%**.
- In 1995 a study was made on 41 adult women with EDS suggested an endometriosis incidence of **27%** in the EDS population.
- In 2016 a cohort study was made to confirm a higher frequency of symptoms similar to those in endometriosis patients. Magnetic resonance imaging (MRI) was used to determine whether the patients had endometriosis or not.

➤ Endometriosis & EDS – finns någon koppling

- Karin Lundevall, läkarstudent, studentarbete 2019
- Beighton score och ” the 5-Part Questionnaire”
- 38 kvinnor med endometriosis bedömdes enligt ovan
  - En hade redan diagnosen hEDS
  - En var under utredning för hEDS
  - En uppfylde de flesta kriterierna och remitterades för utredning
- Således 2-3/38 hade hEDS, dvs 5-7%
  - I bakgrundspopulationen har ca 1/5000 hEDS

➤ Endometriosis & EDS – finns någon koppling?

- Taisiya Kozhina, läkarstudent, studentarbete 2021
- Enkätdata och Beighton score, 24 kvinnor med Beighton score 4/5 jämfört med 68 kvinnor med Beighton score 0
- Egen enkät med sikte på endometriossymptom
- Beighton score
  - hEDS vid BS 5 eller mer
  - Hypermobility spectrum disorder vid BS 4
- Vi kunde inte påvisa högre förekomst av endometriosis hos de med BS 4 eller mer jämfört med de med BS 0

➤ Endometriosis & EDS – finns någon koppling?

- I nuläget är det inte säkert visat att det finns en koppling mellan endometriosis och EDS
- Men, riklig och långdragen mens är en riskfaktor för endometriosis
- Om det finns en koppling så
  - bör den andra sjukdomen efterforskas om ena diagnosen ställs
  - kan det ha betydelse för hur diagnostik ska drivas
  - kan det ha betydelse för val av behandlingsstrategi

➤ Diverse

- Vanligt att lokalbedövning inte fungerar tillfredsställande för personer med EDS
- Smärta vid Ehlers-Danlos symtom kan vara svårbehandlad.

UPPSALA
UNIVERSITET